

Guía Docente				
Datos Identificativos				2022/23
Asignatura (*)	Español Actual		Código	613G01028
Titulación	Grao en Español: Estudos Lingüísticos e Literarios			
Descriptor				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Terceiro	Optativa	4.5
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Letras			
Coordinación	Acin Villa, Esperanza	Correo electrónico	esperanza.acin@udc.es	
Profesorado	Acin Villa, Esperanza	Correo electrónico	esperanza.acin@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Ampliación do estudo sincrónico da lingua española			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Coñecer e aplicar os métodos e as técnicas de análise lingüística e literaria.
A2	Saber analizar e comentar textos e discursos literarios e non literarios utilizando apropiadamente as técnicas de análise textual.
A3	Coñecer as correntes teóricas da lingüística e da ciencia literaria.
A5	Ter un dominio instrumental avanzado oral e escrito da lingua española.
A11	Ter capacidade para avaliar, analizar e sintetizar criticamente información especializada.
A15	Ser capaz de aplicar os coñecementos lingüísticos e literarios á práctica.
A19	Dominar a gramática da lingua española.
A20	Coñecer a situación sociolingüística da lingua española.
A21	Coñecer a variación lingüística da lingua española.
A22	Coñecer a evolución histórica externa e interna da lingua española.
A23	Ter coñecementos de terminoloxía e neoloxía.
B1	Utilizar os recursos bibliográficos, as bases de datos e as ferramentas de busca de información.
B2	Manexar ferramentas, programas e aplicacións informáticas específicas.
B3	Adquirir capacidade de autoformación.
B4	Ser capaz de comunicarse de maneira efectiva en calquera contorno.
B5	Relacionar os coñecementos cos doutras áreas e disciplinas.
B6	Ter capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva.
B7	Ter capacidade de análise e síntese, de valorar criticamente o coñecemento e de exercer o pensamento crítico.
B8	Apreciar a diversidade.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
1. Profundar nalgúns aspectos que completan a visión da lingua española actual.	A1	B5	C1
	A3	B8	C2
	A19		
	A20		
	A21		
	A22		

2. Estudar as características da lingua oral, especialmente na súa manifestación máis xenuína que é a conversación coloquial.	A1 A19 A20 A21	B1 B3 B5 B7	
3. Achegarse a algúns feitos pragmáticos observados no uso da lingua española, principalmente na súa modalidade oral conversacional.	A2 A3 A11 A15 A20 A21	B6	
4. Introducirse no estudo da lingua española empregada en internet, analizando as súas características lingüísticas, pragmáticas e textuais.	A2 A5 A11 A15 A19 A21 A22 A23	B1 B2 B4	

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Introducción: a lingua española. Situación actual	1.1. O español no mundo 1.2. Algúns rasgos do español actual
2. O español conversacional	2.1. Introducción: a variación lingüística 2.2. A conversa coloquial 2.3. As unidades conversacionais 2.4. Características fónicas, morfosintácticas e léxico-semánticas 2.5. Estratexias pragmáticas: intensificación, atenuación e conexión
3. O coloquial en outros xéneros discursivos	3.1. Introducción: inmediatez comunicativa/distancia comunicativa 3.2. O falado no escrito: motivos da súa presenza 3.3. Coloquialidade fingida o simulada 3.4. Coloquialización estratéxica: na prensa; en xéneros televisivos; nas redes sociais
4. O español en internet	4.1. Introducción 4.2. Xéneros discursivos na rede 4.3. A lingua no uso profesional da rede 4.4. A lingua no uso cotidián da rede

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Lecturas	A1 A3 A11 A21 A22 A23 B1 B3	0	16	16
Sesión maxistral	A1 A3 A11 A20 A21 B5 B7 B8	15	16	31
Traballos tutelados	A1 A2 A3 A5 A11 A15 A19 B1 B2 B3 B5 B6 B7 C1 C2	1	23	24
Eventos científicos e/ou divulgativos	A1 A3 A11 B3 B5 B7	2	0	2

Análise de fontes documentais	A1 A2 A3 A5 A15 A20 A21 B1 B6 C1	8	12	20
Estudo de casos	A1 A2 A3 A5 A15 A21 B1 B2 B4 B6 B7 B8 C1 C2	7.5	10	17.5
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Lecturas	O alumnado estará ao día das lecturas recomendadas pola profesora ao inicio de cada tema. Estas lecturas son fundamentais para o seguimento da materia.
Sesión maxistral	A profesora exporá na aula os contidos principais de cada tema.
Traballos tutelados	Os alumnos realizarán un traballo tutelado, ben de xeito individual, ben en grupo. O profesorado proporcionará os temas e lecturas para o mesmo, ao igual que as indicacións precisas para a súa elaboración a través da plataforma Moodle. O seguimento dos traballos realizarase en horario de titorías.
Eventos científicos e/ou divulgativos	Asistencia aos eventos científicos ?sesións de congresos, coloquios, conferencias? relacionados cos contidos da materia.
Análise de fontes documentais	Moitas das actividades desenvolvidas nas clases interactivas consistirán na análise e comentario de textos de diversa procedencia nos que se observarán os fenómenos do español actual estudados.
Estudo de casos	Unha parte da materia consistirá na realización de exercicios, comentarios e debates nos que os alumnos aplicarán os coñecementos adquiridos ao longo das sesións teóricas da materia.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados Estudo de casos Análise de fontes documentais	O alumnado consultará co profesorado, ben de xeito presencial ou por Teams no horario de titorías, ben por correo electrónico, aqueles problemas surtidos no seu estudio, na elaboración do traballo ou na realización de exercicios ou comentarios.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Traballos tutelados	A1 A2 A3 A5 A11 A15 A19 B1 B2 B3 B5 B6 B7 C1 C2	Traballo individual no que os alumnos tratarán con detalle un aspecto dos estudados na materia. As características concretas explicáranse en clase e expóranse no Campus Virtual. Entrégase a través desta plataforma antes do 13 de xaneiro.	50
Estudo de casos	A1 A2 A3 A5 A15 A21 B1 B2 B4 B6 B7 B8 C1 C2	Nas sesións interactivas realizáranse diversas actividades, resúmenes de lecturas, exercicios, comentarios, nas cales aplicáranse os coñecementos adquiridos nas sesións teóricas e nas lecturas. Entregáranse para calificar dous destas actividades nas datas indicadas no cronograma da materia.	25
Análise de fontes documentais	A1 A2 A3 A5 A15 A20 A21 B1 B6 C1	Nas sesións interactivas realizáranse comentarios e análises de textos diversos. Entregáranse para calificar dous destas actividades nas datas indicadas no cronograma da materia.	25

Observacións avaliación

1. En todas as actividades escritas (traballos, exercicios, comentarios...), será valorado o uso correcto e axeitado da lingua española, especialmente para fins académicos.
2. Os traballos e restantes actividades entregados fora do prazo estipulado serán penalizados cun 50 % da nota.
4. Calquera falta de honradez académica (plaxio, utilización de textos ou ideas doutros autores sen indicar a procedencia, etc.) será penalizada de acordo coa normativa académica.
5. Obterán a calificación de NP (non presentado) os alumnos que non entreguen o traballo tutelado.
6. Os alumnos que teñan que superar a materia en segunda oportunidade recuperarán as actividades suspensas ou non realizadas. A profesora facilitará as indicacións oportunas a propósito das características do traballo e das actividades. Entregáranse no Campus Virtual antes do 4 de xullo.
7. O nivel mínimo de competencia lingüística recomendado para cursar esta materia, no caso do estudiantado Erasmus e de convenios internacionais, é un B2 de acordo co Marco Europeo para o Ensino e Aprendizaxe de Linguas.
8. A materia poderá ser adaptada ao estudiantado que precise da adopción de medidas encamiñadas ao apoio á diversidade. De ser o caso, deberán contactar cos servizos dispoñíbeis na UDC/no Centro: nos prazos oficiais estipulados de maneira previa a cada cuatrimestre académico, coa Unidade de Atención á Diversidade (<https://www.udc.es/cufie/ADI/apoioalumnado/>); no seu defecto, coa Titular ADI da Facultade de Filoloxía (no seguinte enderezo electrónico: pat.filoloxia@udc.gal). Alumnado con dispensa académica de exención de asistencia-Poñéranse en contacto coa profesora nas primeiras semanas do curso.-Os procedementos e os porcentaxes da avaliación son os indicados arriba. -As tutorías se concertarán por correo electrónico e realizaranse en horas adecuadas tanto para o alumno como para a profesora.-Estes alumnos deben estar especialmente pendentes da comunicación a través do Campus Virtual e do correo electrónico.Oportunidade extraordinaria de decembroA avaliación consistirá en unha proba teórico-práctica

Fontes de información

Bibliografía básica	Ao inicio de cada tema proporcionarase unha bibliografía específica, indicándose a que é de lectura obrigatoria ou de lectura recomendada e concretándose se está dispoñible no Campus Virtual ou se debe ser localizada e obtida polo alumno. BRIZ, A. (1998): El español coloquial en la conversación, Barcelona, Ariel. BRIZ, A. (coord.) (2008): Saber hablar, Madrid, Aguilar. CALSAMIGLIA, H. y A. TUSÓN (2007 [1999]): Las cosas del decir. Manual de análisis del discurso, Barcelona, Ariel. GIAMMATEO, M., P. GUBITOSI y A. PARINI (eds.) (2017): El español en la red. Madrid-Frankfurt: Iberoamericana-Vervuert. KOTSCHI, T., W. OESTERREICHER y K. ZIMMERMANN (eds.) (1996): El español hablado y la cultura oral en España e Hispanoamérica, Madrid-Fránkfort, Iberoamericana-Vervuert. LÓPEZ ALONSO, C. (2014): Análisis del discurso, Madrid, Síntesis. PORTOLÉS, J. (2004): Pragmática para hispanistas, Madrid, Síntesis. REAL ACADEMIA ESPAÑOLA Y ASOCIACIÓN DE ACADEMIAS DE LA LENGUA ESPAÑOLA (2009): Nueva gramática de la lengua española, Madrid, Espasa. TASCÓN, M. (dir.) (2012): Escribir en internet. Guía para los nuevos medios y las redes sociales. Barcelona: Galaxia Gutenberg / Círculo de Lectores.
Bibliografía complementaria	ALBELDA, M. (2007): La intensificación como categoría pragmática: revisión y propuesta, Fránkfort, Peter Lang. BRIZ, A. y GRUPO Val.Es.Co. (2000): ¿Cómo se comenta un texto coloquial?, Barcelona, Ariel. HAVERKATE, H. (1994): La cortesía verbal, Madrid, Gredos. LOUREDA, Ó. y E. ACÍN (eds.) (2010): Los estudios sobre marcadores del discurso, hoy, Madrid, Arco Libros. ROMERO, M. ^a V. (coord. ^a) (2006 [2002]): Lengua española y comunicación, Barcelona, Ariel. SÁNCHEZ LOBATO y otros (2009): Aspectos del español actual. Madrid: SGEL.

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Lingua Española 1/613G01001

Lingua Española 2/613G01013

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Variedades do Español/613G01032

Observacións

Esta materia complementase con "Variedades del español", asignatura optativa que se imparte no segundo cuatrimestre.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías